

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра цивільно-правових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 19 Архітектура і будівництво

Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»

Освітньо-професійна програма: «Землеустрій та кадастр»

Робоча програма навчальної дисципліни «Земельне право». – Одеса: ОНУ, 2025. – 45 с.

Розробник:

Хріщева Олександра Георгіївна, доктор філософії з права, старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри

(підпис)

Віктор МАСІН

Погоджено із гарантом ОПП «Землеустрій та кадастр»

Гарант ОПП

(підпис)

Наталія ДАНИЛОВА

Схвалено Навчально-методичною комісією (НМК) економіко-правового факультету

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Голова НМК

(підпис)

Ірина ГОЛОДЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

Протокол № ____ від «____» _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

Протокол № ____ від «____» _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 4,5/4,5 Загальна кількість годин - 135/135 Змістовних модулів – 2/2	Галузь знань 19 Архітектура і будівництво Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Обов’язкова	
		Рік підготовки:	
		4-й	5-й
		Семестр	
		8-й	10-й
		Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	8 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		75 год.	121 год.
		у т.ч. ІНДЗ: не передбачено	
		Форма підсумкового контролю:	
		залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Земельне право» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Землеустрій та кадастр» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».

Метою навчальної дисципліни «Земельне право» є формування у студентів усвідомлення значення норм права та засвоєння ними теоретичних положень науки земельного права; формування у них навичок щодо правильного застосування отриманих знань та правових норм при вирішенні конкретних професійних завдань. Вивчаючи земельне право, здобувач повинен навчитися знаходити необхідні правові норми, правильно тлумачити їх і застосовувати на практиці.

Завдання дисципліни:

- висвітлення значення земельного права в національній системі права України;
- формування нових земельно-правових знань та вмінь щодо застосування норм закону під час регулювання земельних відносин і вирішення практичних завдань;
- засвоєння здобувачами юридичної лексики і термінології;
- формування правової культури;
- підвищення правосвідомості здобувачів;
- запобігання помилкам при застосуванні норм земельного права.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

-загальних:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.

-спеціальних (фахових):

СК03. Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.

СК10. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку земель.

СК13. Здатність розробляти документацію із землеустрою та з оцінки земель, кадастрову документацію, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

Результати навчання. Здобувач вищої освіти ступеня вищої освіти

«Бакалавр» зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» повинен продемонструвати такі результати навчання:

РН4.Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.

РН12.Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

РН15.Розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, у тому числі за умов невизначеності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

- знати: поняття, предмет та методи земельного права; джерела земельного права; поняття та види земельних правовідносин; поняття та форми права власності на землю; суб'єктний, об'єктний склади та зміст права приватної, комунальної та державної власності на землю; форми реалізації та захисту права власності на землю; поняття та характерні особливості права землекористування; правове регулювання оренди земель; правові форми відповідальності в системі земельного права; види юридичної відповідальності за земельні правопорушення; права та обов'язки власників землі та землекористувачів; особливості правового режиму земель різних категорій;

- вміти: аналізувати юридичні факти; тлумачити зміст чинного земельного законодавства; застосовувати норми права для врегулювання земельних відносин та при вирішенні конкретних спорів; складати документи; розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель; наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 135 годин (4,5 кредити ЕКТС). Підсумковою формою контролю знань є залік.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВА

ТЕМА 1. Земельне право як самостійна галузь права

Поняття і предмет земельного права. Методи регулювання в земельному праві. Функції земельного права. Система земельного права. Основні принципи земельного права. Співвідношення і взаємодія земельного права із суміжними галузями права.

ТЕМА 2. Історія земельного права України

Земельно-правові відносини на території України в період феодалізму до скасування кріпосного права у 1861 р. Характеристика правового режиму земель в Україні від скасування кріпосного права до встановлення радянської влади (1861-1917 рр.). Столипінська аграрна реформа. Становлення і розвиток земельного права в Україні в період з 1917 р. до 1991 р. Земельна реформа і розвиток земельного права України після 1991 р. Роль сучасного земельного права у вихованні прагнення до збереження навколишнього середовища.

ТЕМА 3. Джерела земельного права. Загальна характеристика джерел земельного права. Класифікація джерел земельного права. Конституція України в системі джерел земельного права України. Закони як джерела земельного права України. Підзаконні нормативно-правові акти як джерела земельного права України. Міжнародні договори як джерела земельного права України.

ТЕМА 4. Земельні правовідносини

Поняття та види земельних правовідносин. Зміст земельних правовідносин. Суб'єкти і об'єкти земельних правовідносин. Співвідношення понять «земля», «земельна ділянка», «земельні ресурси». Підстави виникнення, зміни та припинення земельних правовідносин. Земельно-правові норми. Правовий механізм реалізації земельно-правових норм.

ТЕМА 5. Право власності на землю

Поняття права власності на землю. Особливості змісту права власності на землю. Правомочності володіння, користування та розпорядження земельними ділянками. Форми права власності на землю. Суб'єкти права

власності на землю. Права та обов'язки власників земельних ділянок. Особливості права спільної власності на землю. Підстави набуття, перехід та припинення права власності на земельні ділянки. Набуття права власності на земельні ділянки за цивільно-правовими угодами. Правові моделі приватизації земельних ділянок.

ТЕМА 6. Право землекористування та інші права на землю

Поняття, види та принципи права землекористування. Зміст права землекористування. Суб'єкти та об'єкти права землекористування. Основні права та обов'язки землекористувачів. Право загального землекористування. Порядок надання земельних ділянок у постійне користування юридичним особам. Особливості землекористування на правах оренди. Порядок укладення договорів оренди землі. Істотні умови договору оренди землі. Право концесійного землекористування та його відмінність від права оренди землі.

ТЕМА 7. Обмеження та обтяження прав на землю

Поняття обмежень та обтяжень прав на землю. Земельний сервітут як окремий різновид обтяжень прав на землю. Види земельних сервітутів. Підстави та порядок встановлення земельних сервітутів. Підстави та порядок припинення земельних сервітутів. Поняття емфітевзису і суперфіцію. Підстави та порядок встановлення емфітевзису і суперфіцію. Підстави та порядок припинення емфітевзису і суперфіцію. Право добросусідства.

ТЕМА 8. Земельне право зарубіжних країн.

Особливості системи земельного законодавства в зарубіжних країнах. Право власності та право землекористування в зарубіжних країнах. Правове регулювання обігу земель в окремих державах. Правове регулювання державного управління в зарубіжних країнах. Законодавство ЄС у сфері земельних відносин. Узгодження земельних правовідносин України з європейськими нормами законодавства.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ

ТЕМА 9. Правовідносини у сфері державного управління та реєстрації земельних ділянок

Поняття та загальна характеристика управління в галузі використання та охорони земель. Система органів державного управління земельним фондом України. Поняття, ознаки та принципи державної реєстрації прав на земельні ділянки. Стадії державної реєстрації прав на земельні ділянки. Порядок присвоєння кадастрового номеру земельній ділянці.

ТЕМА 10. Основи землеустрою. Державний земельний кадастр України

Поняття, завдання, мета землеустрою. Суб'єкти землеустрою. Поняття, функції і основні завдання Державного земельного кадастру. Складові частини Державного земельного кадастру. Особливості встановлення меж кадастрових зон і кварталів. Кадастрове зонування.

ТЕМА 11. Правова охорона земель. Економічна та грошова оцінка земельних ділянок.

Поняття та зміст правової охорони земель. Суб'єкти та об'єкти правової охорони земель. Досягнення раціонального землекористування. Захист сільськогосподарських та лісгосподарських угідь від необґрунтованого вилучення їх для інших потреб. Захист земель від несприятливих природних і техногенних процесів. Рекультивація і консервація порушених земель. Економічна та грошова оцінка земельних ділянок.

ТЕМА 12. Юридична відповідальність за земельні правопорушення

Поняття та види юридичної відповідальності за земельні правопорушення. Адміністративна відповідальність за земельні правопорушення. Кримінальна відповідальність за злочини у галузі земельних відносин. Майнова відповідальність за завдану шкоду. Відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва.

ТЕМА 13. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення

Поняття та зміст правового режиму земель. Поділ земель на категорії. Поняття цільового призначення земель. Порядок зміни цільового призначення земельних ділянок. Поняття функціонального використання земель. Поняття і склад земель сільськогосподарського призначення. Особливості використання земель сільськогосподарського призначення. Особливості використання меліорованих земель сільськогосподарського призначення. Особливості правової охорони сільськогосподарських земель в Україні.

ТЕМА 14. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення

Поняття та склад земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Особливості використання земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Особливості правової охорони земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.

ТЕМА 15. Правовий режим інших категорій земель в Україні

Поняття та склад земель лісгосподарського призначення. Правовий режим окремих різновидів земель: земель рекреаційного, оздоровчого, історико-культурного призначення. Правові форми використання земель водного фонду. Поняття та склад земель житлової та громадської забудови. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення. Особливості правового режиму земель населених пунктів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин									
	Очна форма навчання					Заочна форма навчання				
	Усь ого	У тому числі				Ус ьог о	У тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
Змістовний модуль I. Теоретичні засади земельного права										
1. Земельне право як самостійна галузь права.	8	2	2	-	4	10	2	-	-	8
2.Історія земельного права України.	8	2	2	-	4	8	-	-	-	8
3.Джерела земельного права.	8	2	2	-	4	8	-	2	-	6
4.Земельні правовідносини.	8	2	2	-	4	8	-	-	-	8
5.Право власності на землю.	11	2	2	-	7	11	2	-	-	9
6.Право землекористування і інші права на землю.	10	2	2	-	6	10	-	-	-	10
7.Обмеження та обтяження прав на землю.	10	2	2	-	6	10	-	-	-	10
8.Земельне право зарубіжних країн.	8	2	2	-	4	8	-	2		6
Контрольна робота за ЗМ 1	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Змістовний модуль II Управління в галузі використання та охорони земель										
9.Правовідносини у сфері державного управління та реєстрації земельних ділянок.	8	2	2	-	4	8	-	-	-	8
10.Основи землеустрою. Державний земельний кадастр України.	8	2	2	-	4	8	-	-	-	8

11.Правова охорона земель. Економічна та грошова оцінка земельних ділянок.	8	2	2	-	4	8	-	-	-	8
12.Юридична відповідальність за земельні правопорушення.	8	2	2	-	4	8	-	-	-	8
13.Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.	10	2	2	-	6	10	2	2	-	6
14.Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.	8	2	2	-	4	8	-	-	-	8
15.Правовий режим інших категорій земель в Україні.	10	2	2	-	6	12	-	2	-	10
Контрольна робота за ЗМ 2	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Усього разом	135	30	30	-	75	135	6	8	-	121

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять (Додаток 1)

№ практ. зан.	Назва теми	Кількість годин	
		Очне навчання	Заочне навчання
	Змістовний модуль І. Теоретичні засади земельного права		
Практ. зан. 1	1.Земельне право як самостійна галузь права. Поняття і предмет земельного права. Методи регулювання в земельному праві. Функції земельного права. Система земельного права. Основні принципи земельного права. Співвідношення і взаємодія земельного права із суміжними галузями права.	2	-
Практ. зан. 2	2.Історія земельного права України. Земельно-правові відносини на території України в період феодалізму до скасування кріпосного права у 1861 р. Характеристика правового режиму земель в Україні від скасування кріпосного права до встановлення радянської влади (1861-1917 рр.). Столипінська аграрна реформа. Становлення і розвиток земельного права в Україні в період з 1917 р. до 1991 р. Земельна реформа і розвиток земельного права України після 1991 р. Роль сучасного земельного права у вихованні прагнення до збереження навколишнього середовища.	2	-

Практ. зан. 3	3.Джерела земельного права. Загальна характеристика джерел земельного права. Класифікація джерел земельного права. Конституція України в системі джерел земельного права України. Закони як джерела земельного права України. Підзаконні нормативно-правові акти як джерела земельного права України. Міжнародні договори як джерела земельного права України.	2	2
Практ. зан. 4	4.Земельні правовідносини. Поняття та види земельних правовідносин. Зміст земельних правовідносин. Суб'єкти і об'єкти земельних правовідносин. Співвідношення понять «земля», «земельна ділянка», «земельні ресурси». Підстави виникнення, зміни та припинення земельних правовідносин. Земельно-правові норми. Правовий механізм реалізації земельно-правових норм.	2	-
Практ. зан. 5	5.Право власності на землю. Поняття права власності на землю. Особливості змісту права власності на землю. Правомочності володіння, користування та розпорядження земельними ділянками. Форми права власності на землю. Суб'єкти права власності на землю. Права та обов'язки власників земельних ділянок. Особливості права спільної власності на землю. Підстави набуття, перехід та припинення права власності на земельні ділянки. Набуття права власності на земельні ділянки за цивільно-правовими угодами. Правові моделі приватизації земельних ділянок.	2	-
Практ. зан. 6	6.Право землекористування і інші права на землю. Поняття, види та принципи права землекористування. Зміст права землекористування. Суб'єкти та об'єкти права землекористування. Основні права та обов'язки землекористувачів. Право загального землекористування. Порядок надання земельних ділянок у постійне користування юридичним особам. Особливості землекористування на правах оренди. Порядок укладення договорів оренди землі. Істотні умови договору оренди землі. Право концесійного землекористування та його відмінність від права оренди землі.	2	-

Практ. зан. 7	7.Обмеження та обтяження прав на землю. Поняття обмежень та обтяжень прав на землю. Земельний сервітут як окремий різновид обтяжень прав на землю. Види земельних сервітутів. Підстави та порядок встановлення земельних сервітутів. Підстави та порядок припинення земельних сервітутів. Поняття емфітевзису і суперфіцію. Підстави та порядок встановлення емфітевзису і суперфіцію. Підстави та порядок припинення емфітевзису і суперфіцію. Право добросусідства.	2	-
Практ. зан. 8	8.Земельне право зарубіжних країн. Особливості системи земельного законодавства в зарубіжних країнах. Право власності та право землекористування в зарубіжних країнах. Правове регулювання обігу земель в окремих державах. Правове регулювання державного управління в зарубіжних країнах. Законодавство ЄС у сфері земельних відносин. Узгодження земельних правовідносин України з європейськими нормами законодавства.	2	2
Змістовний модуль II. Управління в галузі використання та охорони земель			
Практ. зан.9	9.Правовідносини у сфері державного управління та реєстрації земельних ділянок. Поняття та загальна характеристика управління в галузі використання та охорони земель. Система органів державного управління земельним фондом України. Поняття, ознаки та принципи державної реєстрації прав на земельні ділянки. Стадії державної реєстрації прав на земельні ділянки. Порядок присвоєння кадастрового номеру земельній ділянці.	2	-
Практ. зан. 10	10.Основи землеустрою. Державний земельний кадастр України. Поняття, завдання, мета землеустрою. Суб'єкти землеустрою. Поняття, функції і основні завдання Державного земельного кадастру. Складові частини Державного земельного кадастру. Особливості встановлення меж кадастрових зон і кварталів. Кадастрове зонування.	2	-
Практ. зан. 11	11.Правова охорона земель. Економічна та грошова оцінка земельних ділянок. Поняття та зміст правової охорони земель. Суб'єкти та об'єкти правової охорони земель.	2	-

	Досягнення раціонального землекористування. Захист сільськогосподарських та лісгосподарських угідь від необґрунтованого вилучення їх для інших потреб. Захист земель від несприятливих природних і техногенних процесів. Рекультивація і консервація порушених земель. Економічна та грошова оцінка земельних ділянок.		
Практ. зан. 12	12.Юридична відповідальність за земельні правопорушення. Поняття та види юридичної відповідальності за земельні правопорушення. Адміністративна відповідальність за земельні правопорушення. Кримінальна відповідальність за злочини у галузі земельних відносин. Майнова відповідальність за завдану шкоду. Відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва.	2	-
Практ. зан. 13	13.Правовий режим земель сільськогосподарського призначення. Поняття та зміст правового режиму земель. Поділ земель на категорії. Поняття цільового призначення земель. Порядок зміни цільового призначення земельних ділянок. Поняття функціонального використання земель. Поняття і склад земель сільськогосподарського призначення. Особливості використання земель сільськогосподарського призначення. Особливості використання меліорованих земель сільськогосподарського призначення. Особливості правової охорони сільськогосподарських земель в Україні.	2	2
Практ. зан. 14	14.Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Поняття та склад земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Особливості використання земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Особливості правової охорони земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.	2	-
Практ. зан. 15	15.Правовий режим інших категорій земель в Україні. Поняття та склад земель лісгосподарського призначення. Правовий режим окремих різновидів земель: земель рекреаційного, оздоровчого,	2	2

	історико-культурного призначення. Правові форми використання земель водного фонду. Поняття та склад земель житлової та громадської забудови. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення. Особливості правового режиму земель населених пунктів.		
	РАЗОМ:	30	8

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

Назва теми/Види робіт	Кількість годин	
	Очне навчання	Заочне навчання
Змістовний модуль І. Теоретичні засади земельного права		
ТЕМА 1. Земельне право як самостійна галузь права Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.	4	8
ТЕМА 2. Історія земельного права України Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.	4	8
ТЕМА 3. Джерела земельного права. Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.	4	6
ТЕМА 4. Земельні правовідносини Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.	4	8
ТЕМА 5. Право власності на землю Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи:	7	9

- підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.		
ТЕМА 6. Право землекористування та інші права на землю Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.	6	10
ТЕМА 7. Обмеження та обтяження прав на землю Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.	6	10
ТЕМА 8. Земельне право зарубіжних країн Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.	4	6
Контрольна робота за ЗМ 1	2	-
Змістовний модуль II. Управління в галузі використання та охорони земель		
ТЕМА 9. Правовідносини у сфері державного управління та реєстрації земельних ділянок Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.	4	8
ТЕМА 10. Основи землеустрою. Державний земельний кадастр України Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.	4	8
ТЕМА 11. Правова охорона земель. Економічна та грошова оцінка земельних ділянок. Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи:	4	8

- підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.		
ТЕМА 12. Юридична відповідальність за земельні правопорушення Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.	4	8
ТЕМА 13. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.	6	6
ТЕМА 14. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань; - рішення практичних завдань.	4	8
ТЕМА 15. Правовий режим інших категорій земель в Україні Опрацювати та підготувати завдання для самостійної роботи: - підготувати відповіді та повідомлення на питання, які пропонуються до самостійного вивчення; - підготувати доповідь (презентацію); - рішення практичних завдань.	6	10
Контрольна робота за ЗМ 2	2	-
РАЗОМ:	75	121

*До самостійної роботи здобувачів відноситься: підготовка до лекцій та практичних занять, написання реферату (за однією із запропонованих тем) та підготовка презентації, рішення практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій, підготовка до поточного тестування; підготовка до контрольних робіт за змістовими модулями (тестування).

Самостійна робота здобувачів заочної форми навчання – підготовка до практичних занять.

В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю. Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача):

Назва освітньої платформи, назва онлайн курсу, короткий опис, посилання*	Компетентності та результати навчання, що формуються	Кількість годин
Prometheus – найбільша українська платформа освітнього напрямку, де є різні онлайн-курси українських та найкращих світових університетів: 1. Онлайн-курс: «Екологічні аспекти розмінування» Мета курсу полягає у формуванні у здобувачів комплексного розуміння правових, екологічних та земельно-правових наслідків проведення робіт з гуманітарного розмінування, а також у набутті практичних навичок правового супроводу відновлення та подальшого використання земель, що зазнали мінно-вибухового забруднення. Курс спрямований на опанування норм земельного, екологічного та суміжних галузей права, які регулюють правовий режим забруднених і порушених земель, порядок їх обстеження, розмінування, рекультивації та повернення до господарського обігу; формування здатності оцінювати екологічні ризики для ґрунтів, водних ресурсів і екосистем; забезпечення дотримання прав власників і користувачів земельних ділянок, а також застосування національних і міжнародних стандартів у сфері охорони довкілля та безпеки землекористування в умовах післявоєнного відновлення. https://prometheus.org.ua/prometheus-free/environmental-aspects-of-mine-clearance/ Дія. Освіта - освітня платформа актуальних знань та навичок:	ЗК02.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК12.Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні. СК03.Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності. СК10.Здатність здійснювати моніторинг та оцінку земель. СК13. Здатність розробляти документацію із землеустрою та з оцінки земель, кадастрову документацію, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри. РН4.Знати та застосовувати у професійній діяльності	Відповідно до програми курсу

2. Освітній серіал «Земельні торги: як проходять і як їх організувати». Метою курсу є формування у здобувачів освіти цілісного розуміння правових засад організації та проведення земельних торгів як способу набуття прав на земельні ділянки та прав на них, а також набуття практичних навичок застосування норм земельного, цивільного та суміжного законодавства у відповідній сфері. Курс спрямований на опанування порядку підготовки, проведення та оформлення результатів земельних торгів, аналіз правового режиму земель різних категорій і форм власності, забезпечення законності, прозорості та конкурентності процедур, захист прав і законних інтересів учасників торгів, а також формування здатності оцінювати правові ризики, готувати правові документи та здійснювати правовий супровід земельних торгів з урахуванням принципів раціонального використання й охорони земель. https://osvita.diia.gov.ua/courses/school-of-online-auctions-module-10 3. Освітній серіал «Що таке приватизація та відчуження: у чому відмінності та як відбуваються аукціони». Метою курсу є формування у здобувачів системного уявлення про правову природу приватизації та відчуження об'єктів у аграрній сфері, їх відмінності, підстави та правові наслідки, а також набуття практичних навичок застосування норм аграрного, земельного, та цивільного законодавства при здійсненні аукціонних процедур.	нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей. РН12.Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри. РН15.Розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, у тому числі за умов невизначеності.	
---	---	--

Курс спрямований на опанування особливостей приватизації та відчуження майна й земель сільськогосподарського призначення, правового режиму державних і комунальних аграрних активів, порядку організації та проведення аукціонів, забезпечення захисту прав суб'єктів аграрних правовідносин, дотримання принципів ефективного та раціонального використання аграрних ресурсів, а також формування здатності оцінювати правові ризики і здійснювати правовий супровід відповідних процесів з урахуванням вимог продовольчої безпеки держави. https://osvita.diia.gov.ua/courses/school-of-online-auctions-module-8 4. Освітній серіал «Гранти для ветеранів». Освітній серіал спрямований на формування у здобувачів системних знань і практичних навичок щодо правових, організаційних та фінансових механізмів отримання грантової підтримки ветеранами, ветеранками та членами їхніх родин для започаткування або розвитку власного бізнесу. Лекційний курс покликаний навчити здобувачів орієнтуватися у державних, міжнародних та донорських грантових програмах, розуміти умови участі та вимоги до заявників, особливості підготовки й подання грантових заявок, а також правові аспекти реалізації бізнес-проектів, зокрема у сфері аграрного підприємництва. Особлива увага приділяється можливостям використання земельних ділянок особистих селянських господарств, створенню та розвитку сімейних фермерських господарств і сільськогосподарських кооперативів, забезпеченню дотримання вимог земельного й аграрного законодавства та сталому розвитку підприємницької діяльності ветеранів. https://osvita.diia.gov.ua/courses/grants-for-veterans		
---	--	--

**Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що*

підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти. Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання.

Процедура визнання результатів такої неформальної освіти регулюється Положенням про порядок визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти в ОНУ імені І. І. Мечникова (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/polozhennya_neformalna_osvita_2024_final.pdf).

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація;
- практичні методи: вирішення практичних задач, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль:

- усний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування за питаннями відповідної теми, оцінювання виконання рефератів (оцінювання доповіді та презентації);
- письмовий контроль: оцінювання вирішення практичних задач, оцінювання вирішення ситуаційних вправ та проблемних ситуацій;
- тестовий контроль: оцінювання поточного тестування за темами.

Періодичний контроль:

- тестовий контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовими модулями (тестування).

Підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за різними видами роботи

Вид роботи	Кількість балів
Поточний контроль:	
- Опитування за питаннями відповідної теми на	від 0 до 2

практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	
- Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	від 0 до 3
- Вирішення практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	від 0 до 5
- Поточне тестування за темами	від 0 до 3
Періодичний контроль:	
- Контрольна робота за змістовними модулями у формі тестування	Від 0 до 12,5

Вид роботи	Бали	Критерії оцінювання
Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	0 балів	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.
	1 бал	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел; показує невміння публічно представляти матеріал.
	2 бали	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних питань, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей; здатний публічно представити матеріал.
Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	0 балів	Не зараховуються реферати (доповіді) та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.
	1 бал	Доповідь та презентація виконані самостійно, проте не опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз дано описово, змістовний матеріал представлений схематично, у висновку сформульовані загальні висновки (або вони взагалі відсутні), тема не розкрита, робота не відповідає вимогам.
	2 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, опрацьована

		актуальність теми із зазначенням невіршених раніше аспектів, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач усно та без допомоги викладача пояснює матеріал, змістовний матеріал представлений добре, у висновку сформульовані самостійні висновки, тема загалом розкрита, інформація у презентації подана із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
	3 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно та оригінально, оформлення відповідає вимогам, актуальність теми повністю розкрита із зазначенням невіршених раніше аспектів, правильно визначені об'єкт і предмет, гіпотеза власного дослідження, метод відповідає тематиці та поставленій задачі, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; у висновку сформульовані самостійні ґрунтовні судження, підкріплені фактичними доказами та розрахунками, інформація на слайдах подана переважно схематично із використанням самостійно розроблених малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	0 балів	Здобувач практичну задачу, ситуаційну вправу, проблемну ситуацію не виконав.
	1 бал	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, але недостатньо розкрив сутність, допускаючи при цьому суттєві неточності; відсутні сформовані уміння та навички дослідження і обґрунтування висновків; використано обмежену кількість джерел.
	2 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, але демонструє фрагментарні знання предмету вивчення і дослідження, має ускладнення щодо виділення суттєвих його ознак, виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків; використано обмежену кількість джерел.
	3 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, у повній мірі демонструє знання предмету вивчення, чітко описує суттєві його ознаки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки і формулює висновки; вільно використовує

		набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
	4 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, у повній мірі обґрунтовує обрані методи та інструменти дослідження, повно і чітко представляє основні теоретичні поняття для аналізу практичного матеріалу; в аналітичній / розрахунковій частині надає повноцінний аналіз проблеми, що досліджується, її всебічне висвітлення, у висновку формулює розгорнуті висновки, окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
	5 балів	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, у повній мірі демонструє володіння навичками наукового дослідження; виявляє самостійність у підборі, аналізі та узагальненні відповідної статистичної та аналітичної інформації; із розглянутої проблеми робить чіткі вірні висновки. Здобувач виконує задачу, розв'язує ситуаційну вправу, проблемну ситуацію з творчим підходом, використовуючи нешаблонні фрази, демонструє розгорнуте, цікаве бачення, яке відрізняється власними роздумами, висновками; окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
Поточне тестування за темами	0 балів	Тестування не виконано.
	1 бал	Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 33% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях.
	2 бали	Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 66% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях.
	3 бали	Тестування виконано в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані.
Контрольна робота за	0 балів	Відповідь на запитання неправильна.

змістовними модулями у формі тестування	0,5 бали	Відповідь на запитання правильна.
---	----------	-----------------------------------

11. Питання для підсумкового контролю

1. Поняття і предмет земельного права.
2. Методи регулювання в земельному праві.
3. Функції земельного права.
4. Система земельного права.
5. Основні принципи земельного права.
6. Співвідношення і взаємодія земельного права із суміжними галузями права.
7. Земельно-правові відносини на території України в період феодалізму до скасування кріпосного права у 1861 р.
8. Характеристика правового режиму земель в Україні від скасування кріпосного права до встановлення радянської влади (1861-1917 рр.).
9. Столипінська аграрна реформа.
10. Становлення і розвиток земельного права в Україні в період з 1917 р. до 1991 р.
11. Земельна реформа і розвиток земельного права України після 1991 р.
12. Загальна характеристика джерел земельного права.
13. Класифікація джерел земельного права.
14. Конституція України в системі джерел земельного права України.
15. Закони як джерела земельного права України.
16. Підзаконні нормативно-правові акти як джерела земельного права України.
17. Міжнародні договори як джерела земельного права України.
18. Поняття та види земельних правовідносин.
19. Зміст земельних правовідносин.
20. Суб'єкти і об'єкти земельних правовідносин.
21. Співвідношення понять «земля», «земельна ділянка», «земельні ресурси».
22. Підстави виникнення, зміни та припинення земельних правовідносин.
23. Земельно-правові норми.
24. Поняття права власності на землю.
25. Правомочності володіння, користування та розпорядження земельними ділянками.
26. Форми права власності на землю.
27. Суб'єкти права власності на землю.
28. Права та обов'язки власників земельних ділянок.

29. Особливості права спільної власності на землю.
30. Підстави набуття, перехід та припинення права власності на земельні ділянки.
31. Набуття права власності на земельні ділянки за цивільно-правовими угодами.
32. Правові моделі приватизації земельних ділянок.
33. Поняття, види та принципи права землекористування.
34. Зміст права землекористування.
35. Суб'єкти та об'єкти права землекористування.
36. Основні права та обов'язки землекористувачів.
37. Право загального землекористування.
38. Порядок надання земельних ділянок у постійне користування юридичним особам.
39. Особливості землекористування на правах оренди.
40. Порядок укладення договорів оренди землі. Істотні умови договору оренди землі.
41. Право концесійного землекористування та його відмінність від права оренди землі.
42. Поняття обмежень та обтяжень прав на землю.
43. Земельний сервітут як окремий різновид обтяжень прав на землю: види, підстави та порядок встановлення і припинення.
44. Емфітевзис і суперфіцій: поняття, підстави та порядок встановлення і припинення.
45. Право добросусідства.
46. Особливості системи земельного законодавства в зарубіжних країнах.
47. Право власності та право землекористування в зарубіжних країнах.
48. Законодавство ЄС у сфері земельних відносин.
49. Узгодження земельних правовідносин України з європейськими нормами законодавства.
50. Поняття та загальна характеристика управління в галузі використання та охорони земель.
51. Система органів державного управління земельним фондом України.
52. Поняття, ознаки та принципи державної реєстрації прав на земельні ділянки.
53. Стадії державної реєстрації прав на земельні ділянки.
54. Порядок присвоєння кадастрового номеру земельній ділянці.
55. Поняття, завдання, мета землеустрою.
56. Суб'єкти землеустрою.

57. Поняття, функції і основні завдання Державного земельного кадастру. Складові частини Державного земельного кадастру.
58. Особливості встановлення меж кадастрових зон і кварталів. Кадастрове зонування.
59. Поняття та зміст правової охорони земель.
60. Суб'єкти та об'єкти правової охорони земель.
61. Досягнення раціонального землекористування.
62. Захист сільськогосподарських та лісгосподарських угідь від необґрунтованого вилучення їх для інших потреб.
63. Захист земель від несприятливих природних і техногенних процесів.
64. Рекультивація і консервація порушених земель.
65. Економічна та грошова оцінка земельних ділянок.
66. Поняття та види юридичної відповідальності за земельні правопорушення.
67. Поняття та зміст правового режиму земель.
68. Поділ земель на категорії.
69. Поняття цільового призначення земель. Порядок зміни цільового призначення земельних ділянок.
70. Поняття функціонального використання земель.
71. Поняття і склад земель сільськогосподарського призначення.
72. Особливості використання земель сільськогосподарського призначення.
73. Поняття та склад земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, особливості використання.
74. Поняття та склад земель лісгосподарського призначення.
75. Правовий режим окремих різновидів земель: земель рекреаційного, оздоровчого, історико-культурного призначення.
76. Правові форми використання земель водного фонду.
77. Поняття та склад земель житлової та громадської забудови.
78. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.
79. Особливості правового режиму земель населених пунктів.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Додаток 2)

			Поточний та періодичний контроль												Сума балів
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	
0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0 - 100
Контрольна робота * за змістовим модулем 1: 0 – 12,5								Контрольна робота * за змістовим модулем 2: 0 – 12,5							

* Примітка: Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові завдання для контрольних робіт складаються з 25 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу відповідного змістовного модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання здобувач отримує 0,5 бали.

T1, T2... T15 – теми практичних занять

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для іспиту
90 - 100	A	відмінно
85 - 89	B	добре
75 - 84	C	
70 - 74	D	задовільно
60 - 69	E	
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала / Оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Відмінно	90 – 100 / A	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Здобувач вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, виконує практичні завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

		реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	
Добре	85 – 89 / В	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття).	Здобувач має стійкі навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.
	75 – 84 / С	Здобувач виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності.	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
Задовільно	70 – 74 / D	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків.	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.
	60 – 69 / E	Здобувач не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-	Здобувач може використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання практичних

		правових актів. Здобувач надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	завдань, робить багато суттєвих помилок.
Незадовільн о з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	35 – 59 / FX	Здобувач не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільн о з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 – 34 / F	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, погребує постійної допомоги викладача.

13. Навчально-методичне забезпечення

- робоча програма навчальної дисципліни;
- силабус;
- мультимедійні презентації;
- роздатковий ілюстративний матеріал (приклади документів);
- тестові завдання.

14. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України № 254к/96-ВР від 28.06.1996. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Земельний Кодекс України : Закон України № 2768-III від 25.10.2001. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України № 8073-X від 07.12.1984. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/80731-10>.
4. Кодекс України про надра : Закон України від 27 липня 1994 року № 132/94-ВР. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна

- Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/132/94-%D0%B2%D1%80.#Text>
5. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2341-14.#Text>
 6. Лісовий кодекс України: Закон України від 21.01.1994 № 3852-XII. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>
 7. Податковий кодекс України : Закон України № 2577-VI від 02.12.2010. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>
 8. Цивільний кодекс України : Закон України № 435-IV від 16.01.2003. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
 9. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.
 10. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19.06.2003 № 963-IV. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-15#Text>.
 11. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 № 962-IV. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text>.
 12. Про Державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011 № 3613-VI. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>.
 13. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>.
 14. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 № 858-IV. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>.
 15. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 № 1378-IV. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text>.
 16. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність: Закон України від 23.12.1998 № 353-XIV. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text>.
 17. Про національну інфраструктуру геопросторових даних: Закон України

від 13.04.2020 № 554-IX. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20#n2>.

18. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>.

19. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.

20. Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів: Закон України від 09.07.2010 № 2480-VI. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2480-17#Text>.

21. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин: Закон України від 28.04.2021 № 1423-IX. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#n115>.

22. Про оренду землі: Закон України від 06.10.1998 № 161-XIV. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text>.

23. Про затвердження Правил утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/650-2020-%D0%BF#n9>.

24. Про природно-заповідний фонд: Закон України від 16.06.1992 № 2456-XII. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text>.

25. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.

26. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 № 1952-IV. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>.

27. Про затвердження Порядку консервації земель: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.01.2022 № 35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/35-2022-%D0%BF#n9>.

28. Про затвердження Порядку інформаційної взаємодії між Державним земельним кадастром, іншими кадастрами та інформаційними системами: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.06.2013 № 483. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/483-2013-%D0%BF#n10>.
29. Про затвердження порядку ведення Державного земельного кадастра: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 № 1051 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF#n19>.
30. Про затвердження Положення про Державний фонд документації із землеустрою та оцінки земель: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.2004 № 1553. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1553-2004-%D0%BF#Text>.
31. Про сільськогосподарську кооперацію : Закон України № 819-IX від 21.07.2020. *Законодавство України : інформаційно-пошукова система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-20#Text>

Основна література

1. Земельне право : підручник / О. І. Баїк, У. П. Бобко, М. С. Долинська, А. О. Дутко, Н. М. Павлюк ; за ред. О. І. Баїк. Львів : Навчально-науковий Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2021. 385 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4349/1/14.09.2021_ЗЕМЕЛ%20ПРАВО_ДО%20ДРУКУ.pdf
2. Земельне право: підручник. 3-тє вид., доп. і перероб.; за ред. М. В. Шульги. Харків : Юрайт, 2023. 592 с.
3. Земельне право: навчальний посібник / О.Г. Боднарчук, К. М. Васьківська, А.П. Гаврилiшин. – Ірпiнь: Унiверситет. ДФС України, 2021. 446 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_pravo/Zemelne-pravo.pdf
4. Земельне право України: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання / Борденюк О.В., Демчук Т.І., Латковський П.П. Чернівці, 2021. 62 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15791/Земельне%20право%20України_посібник.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Земельне право в схемах: навчальний посібник. О. М. Будяченко. Одеса : ОДУВС, 2017. 78 с.

Додаткова література

1. Фермерські господарства як учасники цивільних та земельних правовідносин: за матеріалами судової практики: монографія / Спасибо-

Фатєєва І.В. ЕКУС. 2022. 288 с.

2. Земельна реформа в Україні: правові проблеми: монографія / Кулинич П.Ф. Норма права. 2021. 308 с.

3. Земельна реформа 2021. Регулювання купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення. Поточні завдання і перспективи реформування земельних правовідносин. Правове забезпечення, коментарі, аналітика: збірник / Петков С.В. та інші. – ЦУЛ. 2021. 336 с.

4. Земельні правовідносини в Україні. Актуальне законодавство та судова практика: збірник / Петков С.В. – ЦУЛ. 2020. 442 с.

5. Право сільськогосподарського землекористування в Україні: теоретичні та практичні аспекти: практичний посібник / Юрченко Е.С. Алерта. 2019. 234 с.

6. Масін В. М., Хріщева О. Г. Перспективи удосконалення правового регулювання створення індустріальних парків на землях сільськогосподарського призначення в Україні. *Правова держава*. 2025. Вип. 58. С.159-168. DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2025.58.330214>

7. Хріщева О. Г. Законодавче забезпечення розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні: сучасний стан та перспективи: дис. ... д-ра філософії : 081 Право / Одеський національний університет імені І.І. Мечникова. Одеса, 2024, 228 с.

8. Добросусідство в земельному праві України: монографія / Третяк Т.О. Алерта. 2019. 368 с.

9. Поділ земель за цільовим призначенням за законодавством України: монографія / Правдюк В.М. – Алерта. 2018. 204 с.

10. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України: коментар / Іншин М.І. та ін. ЦУЛ. 2024. 820 с.

11. Злочинність у сфері земельних відносин: феномен і стратегія запобігання: монографія / Колодяжний М.Г., Яковлев А.С. – Право. 2024. 256 с.

12. Хріщева О. Г. Сучасний стан та перспективи законодавчого забезпечення розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні : монографія / О. Г. Хріщева. – Одеса : Бондаренко М. О., 2025. – 164 с.

13. Аграрне право: навчальний посібник. Долинська М. С., Заболотна Н. Я., Марич Х. М. Львів: Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2020. 252 с. URL:

<https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3909/1/посібник%20Аграрне%20право.pdf>

14. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Аграрне право» / уклад.: В. П. Жушман, Г. С. Корнієнко, В. М. Корнієнко та ін. Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім.

- Ярослава Мудрого”, 2013. 108 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2013/NMP_0001.pdf
15. Найда Д. І. Методи здійснення державного контролю за використанням та охороною земель житлової та громадської забудови на намівних територіях. *Правова держава*. 2016. № 22. С. 137-143. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8546/1/137-143.pdf>
16. Пащенко О. М. Земельні відносини у сільськогосподарських кооперативах: трансформація правового регулювання. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2023. № 4. С. 57–60. DOI <https://doi.org/10.32850/sulj.2023.4.11>
17. Земельне право : підручник . Шульга М. В., Каракаш І. І., Багай Н. О.; за ред.: М. В. Шульги; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Харків : Право, 2013. 519 с.
18. Земельне право України : навчальний посібник. За ред. І. І. Каракаша і Т. Є. Харитонові. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Одеса : Юридична література, 2017. 588 с.
19. Килимник І. І. Земельне право України: навч. посібник / І. І. Килимник, О. І. Міхно ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 166 с. URL: https://eprints.kname.edu.ua/41611/1/2015_ПЕЧ_23Н_Земельне%20право%20посібник.pdf
20. Ріпенко А. І., Пащенко О. М. Земельне право України [текст] : навч. посібн. / А. І. Ріпенко, О. М. Пащенко. Київ : ВД «Дакор», 2016. 236 с.
21. Шуміло О. М. Земельне право України (у схемах) : навч. посіб. / О. М. Шуміло ; МВС України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 288 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a6ddafdf1-229c-482a-b389-7631477710e9/content>
22. M. Dolynska, L. Yarmol, N. Ilkiv, R. Butynska, V. Masin. Theoretical and legal aspects of the regulation of environmental and land legal relations in the conditions of martial law in Ukraine. ISSN 2071-2227, E-ISSN 2223-2362, *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 2023, № 2. P. 118-124. URL: <http://nvngu.in.ua/index.php/en/authors-and-readers/1893-engcat/archive/2023/content-2-2023/6544-118>
23. Khrishcheva O. G. Agricultural cooperation in Ukraine: history of formation and functioning : *збірник тез доповідей студентів, аспірантів та здобувачів – учасників 78-ї звітної конференції Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Секція економічних і правових наук. (Одеса, 19–20 травня 2022 р.)*. Одеса : Олді+, 2022. С. 96–98.

Електронні інформаційні ресурси

1. <https://www.rada.gov.ua/> - Офіційний вебпортал Верховної Ради України

2. <https://www.kmu.gov.ua/> - Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України
3. <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA> - Офіційний сайт Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України
4. <https://www.davr.gov.ua/> - Офіційний сайт Державного агентства водних ресурсів України;
5. <https://forest.gov.ua/> - Офіційний сайт Державного агентства лісових ресурсів України
6. <https://www.geo.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної служби геології та надр України.
7. <https://land.gov.ua/> - Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Плани практичних занять

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВА

Практичне заняття 1.

ТЕМА 1. Земельне право як самостійна галузь права

Питання для обговорення:

Поняття і предмет земельного права. Методи регулювання в земельному праві. Функції земельного права. Система земельного права. Основні принципи земельного права. Співвідношення і взаємодія земельного права із суміжними галузями права.

Опитування.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Практичне заняття 2.

ТЕМА 2. Історія земельного права України

Питання для обговорення:

Земельно-правові відносини на території України в період феодалізму до скасування кріпосного права у 1861 р. Характеристика правового режиму земель в Україні від скасування кріпосного права до встановлення радянської влади (1861-1917 рр.). Столипінська аграрна реформа. Становлення і розвиток земельного права в Україні в період з 1917 р. до 1991 р. Земельна реформа і розвиток земельного права України після 1991 р. Роль сучасного земельного права у вихованні прагнення до збереження навколишнього середовища.

Опитування.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Практичне заняття 3.

ТЕМА 3. Джерела земельного права.

Питання для обговорення:

Загальна характеристика джерел земельного права. Класифікація джерел земельного права. Конституція України в системі джерел земельного права України. Закони як джерела земельного права України. Підзаконні нормативно-правові акти як джерела земельного права України. Міжнародні договори як джерела земельного права України.

Опитування.

Поточне тестування.

Практичне заняття 4.

ТЕМА 4. Земельні правовідносини

Питання для обговорення:

Поняття та види земельних правовідносин. Зміст земельних правовідносин. Суб'єкти і об'єкти земельних правовідносин. Співвідношення понять «земля», «земельна ділянка», «земельні ресурси». Підстави виникнення, зміни та припинення земельних правовідносин. Земельно-правові норми. Правовий механізм реалізації земельно-правових норм.

Опитування.

Поточне тестування.

Практичне заняття 5.

ТЕМА 5. Право власності на землю

Питання для обговорення:

Поняття права власності на землю. Особливості змісту права власності на землю. Правомочності володіння, користування та розпорядження земельними ділянками. Форми права власності на землю. Суб'єкти права власності на землю. Права та обов'язки власників земельних ділянок. Особливості права спільної власності на землю. Підстави набуття, перехід та припинення права власності на земельні ділянки. Набуття права власності на земельні ділянки за цивільно-правовими угодами. Правові моделі приватизації земельних ділянок.

Опитування.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Практичне заняття 6.

ТЕМА 6. Право землекористування та інші права на землю

Питання для обговорення:

Поняття, види та принципи права землекористування. Зміст права землекористування. Суб'єкти та об'єкти права землекористування. Основні права та обов'язки землекористувачів. Право загального землекористування. Порядок надання земельних ділянок у постійне користування юридичним особам. Особливості землекористування на правах оренди. Порядок укладення договорів оренди землі. Істотні умови договору оренди землі. Право концесійного землекористування та його відмінність від права оренди землі.

Опитування.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Практичне заняття 7.

ТЕМА 7. Обмеження та обтяження прав на землю

Питання для обговорення:

Поняття обмежень та обтяжень прав на землю. Земельний сервітут як окремий різновид обтяжень прав на землю. Види земельних сервітутів. Підстави та порядок встановлення земельних сервітутів. Підстави та порядок припинення земельних сервітутів. Поняття емфітевзису і суперфіцію. Підстави та порядок встановлення емфітевзису і суперфіцію. Підстави та порядок припинення емфітевзису і суперфіцію. Право добросусідства.

Опитування.

Поточне тестування.

Практичне заняття 8.

ТЕМА 8. Земельне право зарубіжних країн.

Питання для обговорення:

Особливості системи земельного законодавства в зарубіжних країнах. Право власності та право землекористування в зарубіжних країнах. Правове регулювання обігу земель в окремих державах. Правове регулювання державного управління в зарубіжних країнах. Законодавство ЄС у сфері земельних відносин. Узгодження земельних правовідносин України з європейськими нормами законодавства.

Опитування.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Контрольна робота № 1.

Контрольні питання до змістового модулю 1

1. Поняття і предмет земельного права.
2. Методи регулювання в земельному праві.
3. Функції земельного права.
4. Система земельного права.
5. Основні принципи земельного права.
6. Співвідношення і взаємодія земельного права із суміжними галузями права.
7. Земельно-правові відносини на території України в період феодалізму до скасування кріпосного права у 1861 р.
8. Характеристика правового режиму земель в Україні від скасування кріпосного права до встановлення радянської влади (1861-1917 рр.).
9. Столипінська аграрна реформа.
10. Становлення і розвиток земельного права в Україні в період з 1917 р. до 1991 р.

11. Земельна реформа і розвиток земельного права України після 1991 р.
12. Загальна характеристика джерел земельного права.
13. Класифікація джерел земельного права.
14. Конституція України в системі джерел земельного права України.
15. Закони як джерела земельного права України.
16. Підзаконні нормативно-правові акти як джерела земельного права України.
17. Міжнародні договори як джерела земельного права України.
18. Поняття та види земельних правовідносин.
19. Зміст земельних правовідносин.
20. Суб'єкти і об'єкти земельних правовідносин.
21. Співвідношення понять «земля», «земельна ділянка», «земельні ресурси».
22. Підстави виникнення, зміни та припинення земельних правовідносин.
23. Земельно-правові норми.
24. Поняття права власності на землю.
25. Правомочності володіння, користування та розпорядження земельними ділянками.
26. Форми права власності на землю.
27. Суб'єкти права власності на землю.
28. Права та обов'язки власників земельних ділянок.
29. Особливості права спільної власності на землю.
30. Підстави набуття, перехід та припинення права власності на земельні ділянки.
31. Набуття права власності на земельні ділянки за цивільно-правовими угодами.
32. Правові моделі приватизації земельних ділянок.
33. Поняття, види та принципи права землекористування.
34. Зміст права землекористування.
35. Суб'єкти та об'єкти права землекористування.
36. Основні права та обов'язки землекористувачів.
37. Право загального землекористування.
38. Порядок надання земельних ділянок у постійне користування юридичним особам.
39. Особливості землекористування на правах оренди.
40. Порядок укладення договорів оренди землі. Істотні умови договору оренди землі.
41. Право концесійного землекористування та його відмінність від права оренди землі.
42. Поняття обмежень та обтяжень прав на землю.

43. Земельний сервітут як окремий різновид обтяжень прав на землю: види, підстави та порядок встановлення і припинення.
44. Емфітевзис і суперфіцій: поняття, підстави та порядок встановлення і припинення.
45. Право добросусідства.
46. Особливості системи земельного законодавства в зарубіжних країнах.
47. Право власності та право землекористування в зарубіжних країнах.
48. Законодавство ЄС у сфері земельних відносин.
49. Узгодження земельних правовідносин України з європейськими нормами законодавства.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ

Практичне заняття 9.

ТЕМА 9. Правовідносини у сфері державного управління та реєстрації земельних ділянок

Питання для обговорення:

Поняття та загальна характеристика управління в галузі використання та охорони земель. Система органів державного управління земельним фондом України. Поняття, ознаки та принципи державної реєстрації прав на земельні ділянки. Стадії державної реєстрації прав на земельні ділянки. Порядок присвоєння кадастрового номеру земельній ділянці.

Опитування.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Практичне заняття 10.

ТЕМА 10. Основи землеустрою. Державний земельний кадастр України

Питання для обговорення:

Поняття, завдання, мета землеустрою. Суб'єкти землеустрою. Поняття, функції і основні завдання Державного земельного кадастру. Складові частини Державного земельного кадастру. Особливості встановлення меж кадастрових зон і кварталів. Кадастрове зонування.

Вирішення практичних задач, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

Практичне заняття 11.

ТЕМА 11. Правова охорона земель. Економічна та грошова оцінка земельних ділянок.

Питання для обговорення:

Поняття та зміст правової охорони земель. Суб'єкти та об'єкти правової охорони земель. Досягнення раціонального землекористування. Захист сільськогосподарських та лісогосподарських угідь від необґрунтованого вилучення їх для інших потреб. Захист земель від несприятливих природних і техногенних процесів. Рекультивація і консервація порушених земель. Економічна та грошова оцінка земельних ділянок.

Опитування.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Практичне заняття 12.

ТЕМА 12. Юридична відповідальність за земельні правопорушення

Питання для обговорення:

Поняття та види юридичної відповідальності за земельні правопорушення. Адміністративна відповідальність за земельні правопорушення. Кримінальна відповідальність за злочини у галузі земельних відносин. Майнова відповідальність за завдану шкоду. Відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва.

Вирішення практичних задач, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

Практичне заняття 13.

ТЕМА 13. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення

Питання для обговорення:

Поняття та зміст правового режиму земель. Поділ земель на категорії. Поняття цільового призначення земель. Порядок зміни цільового призначення земельних ділянок. Поняття функціонального використання земель. Поняття і склад земель сільськогосподарського призначення. Особливості використання земель сільськогосподарського призначення. Особливості використання меліорованих земель сільськогосподарського призначення. Особливості правової охорони сільськогосподарських земель в Україні.

Опитування.

Поточне тестування.

Практичне заняття 14.

ТЕМА 14. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення

Питання для обговорення:

Поняття та склад земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Особливості використання земель

природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Особливості правової охорони земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.

Вирішення практичних задач, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

Практичне заняття 15.

ТЕМА 15. Правовий режим інших категорій земель в Україні

Питання для обговорення:

Поняття та склад земель лісогосподарського призначення. Правовий режим окремих різновидів земель: земель рекреаційного, оздоровчого, історико-культурного призначення. Правові форми використання земель водного фонду. Поняття та склад земель житлової та громадської забудови. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення. Особливості правового режиму земель населених пунктів.

Опитування.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Контрольна робота № 2.

Контрольні питання до змістового модулю 2

1. Поняття та загальна характеристика управління в галузі використання та охорони земель.
2. Система органів державного управління земельним фондом України.
3. Поняття, ознаки та принципи державної реєстрації прав на земельні ділянки.
4. Стадії державної реєстрації прав на земельні ділянки.
5. Порядок присвоєння кадастрового номеру земельній ділянці.
6. Поняття, завдання, мета землеустрою.
7. Суб'єкти землеустрою.
8. Поняття, функції і основні завдання Державного земельного кадастру. Складові частини Державного земельного кадастру.
9. Особливості встановлення меж кадастрових зон і кварталів. Кадастрове зонування.
10. Поняття та зміст правової охорони земель.
11. Суб'єкти та об'єкти правової охорони земель.
12. Досягнення раціонального землекористування.
13. Захист сільськогосподарських та лісогосподарських угідь від необґрунтованого вилучення їх для інших потреб.
14. Захист земель від несприятливих природних і техногенних процесів.
15. Рекультивація і консервація порушених земель.
16. Економічна та грошова оцінка земельних ділянок.

17. Поняття та види юридичної відповідальності за земельні правопорушення.
18. Поняття та зміст правового режиму земель.
19. Поділ земель на категорії.
20. Поняття цільового призначення земель. Порядок зміни цільового призначення земельних ділянок.
21. Поняття функціонального використання земель.
22. Поняття і склад земель сільськогосподарського призначення.
23. Особливості використання земель сільськогосподарського призначення.
24. Поняття та склад земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, особливості використання.
25. Поняття та склад земель лісгосподарського призначення.
26. Правовий режим окремих різновидів земель: земель рекреаційного, оздоровчого, історико-культурного призначення.
27. Правові форми використання земель водного фонду.
28. Поняття та склад земель житлової та громадської забудови.
29. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.
30. Особливості правового режиму земель населених пунктів.

Додаток 2

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами
поточного, періодичного та підсумкового контролю**

Теми практичних занять	Кількість балів за вид роботи	Разом балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади земельного права		
Тема 1. Земельне право як самостійна галузь права. 2 години	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат)	0-5
Тема 2. Історія земельного права України. 2 години	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат)	0-5
Тема 3. Джерела земельного права. 2 години	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (поточне тестування)	0-5
Тема 4. Земельні правовідносини. 2 години	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (поточне тестування)	0-5
Тема 5. Право власності на землю. 2 години	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат)	0-5
Тема 6. Право землекористування і інші права на землю. 2 години	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат)	0-5
Тема 7. Обмеження та обтяження прав на землю. 2 години	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (поточне тестування)	0-5
Тема 8. Земельне право зарубіжних країн. 2 години	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат)	0-5
Контрольна робота за змістовним модулем 1 (тестування)	0 – 12,5	0-12,5
Змістовий модуль 2. Управління в галузі використання та охорони земель		
Тема 9. Правовідносини у сфері державного управління та реєстрації земельних ділянок. 2 години	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат)	0-5
Тема 10. Основи землеустрою.	0 – 5 (вирішення практичних	

Державний земельний кадастр України. 2 години	задач, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій)	0-5
Тема 11. Правова охорона земель. Економічна та грошова оцінка земельних ділянок. 2 години	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат)	0-5
Тема 12. Юридична відповідальність за земельні правопорушення. 2 години	0 – 5 (вирішення практичних задач, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій)	0-5
Тема 13. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення. 2 години	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (поточне тестування)	0-5
Тема 14. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. 2 години	0 – 5 (вирішення практичних задач, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій)	0-5
Тема 15. Правовий режим інших категорій земель в Україні. 2 години	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат)	0-5
Контрольна робота за змістовним модулем 2 (тестування)	0 – 12,5	0 – 12,5
Загалом сума балів		0-100